

วารสารอิเล็กทรอนิกส์

ทางการศึกษา

แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในเครือมูลนิธิ

คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

GUIDELINES FOR MANAGEMENT OF STUDENT AFFAIRS OF SCHOOLS UNDER THE ST.

GABRIEL'S FOUNDATION OF THAILAND

นายฐานพัฒน์ ธีระเชาวพัฒน์*

Thanapat Theerachaovapat

ผศ.ดร. นันทรัตน์ เจริญกุล **

Asst. Prof. Nuntarat Charoenkul, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนในเครือมูลนิธิ คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ประชากร คือ โรงเรียนสังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 14 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหาร, ผู้ร่วมบริหาร, หัวหน้าระดับชั้น จำนวน 200 คน เครื่องมือ คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย มีสภาพปัจจุบันในการบริหารงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับสูง และมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับสูงมาก ทั้งในภาพรวมและจำแนกรายด้าน 2) แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนประกอบไปด้วย 7 ด้าน 19 แนวทางปฏิบัติ ได้แก่ (1) ด้านงานระดับชั้น มี 2 แนวทางปฏิบัติ (2) ด้านงานส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย มี 3 แนวทางปฏิบัติ (3) ด้านงานสถานักเรียน มี 2 แนวทางปฏิบัติ (4) ด้านงานลูกเสือ/งานรักษาดินแดน มี 3 แนวทางปฏิบัติ (5) ด้านงานกีฬา มี 3 แนวทางปฏิบัติ (6) ด้านงานดนตรี มี 3 แนวทางปฏิบัติ (7) ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน มี 3 แนวทางปฏิบัติ

* หน่วยงานสังกัด โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี

ที่อยู่ 59/128 หมู่บ้านชนันธรกรีนวิลล์ แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร 10160

E-mail Address: James_yongja@hotmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: nuntarat@gmail.com

ISSN1905-4491

Abstract

This study was a survey research aiming to: 1) study the current and expected states of management of student affairs of schools under The St. Gabriel's foundation of Thailand. 2) present guidelines for management of student affairs of schools under The St. Gabriel's foundation of Thailand. The population were 14 schools under the St. Gabriel's foundation of Thailand. The sample population used in the research were 200 administrators, co-administrators and head of the class. The tools used in research were rating-scaled questionnaires and semi-constructed interviews. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, the priority needs index modified, and content analysis.

The research results showed as follows. 1) Both in general and in each aspect, the current state of management of student affairs of schools under the St. Gabriel's foundation of Thailand was at a high level. while the expected states was at the highest level. 2) The guidelines for management of student affairs of schools under the St. Gabriel's foundation of Thailand consisted of seven main guidelines, including nineteen approaches for practice: (1) Working class with 2 approaches; (2) Encouraging students to be disciplined with 3 approaches; (3) Student council with 2 approaches (4) Scouts and preventive action with 3 approaches; (5) Sports with 3 approaches; (6) Music with 3 approaches and (7) Community Relations with 3 approaches.

คำสำคัญ: แนวทางการบริหารงาน / กิจกรรมนักเรียน / มূলนิชิตณะเซนต์คาเบรียล

KEYWORDS: GUIDELINES FOR MANAGEMENT / STUDENT AFFAIRS / ST. GABRIEL'S FOUNDATION OF THAILAND

บทนำ

ปัจจุบันนี้ ปัญหาความรุนแรงในสถานศึกษา เกิดขึ้นในทุกระดับของการศึกษาทั้งในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา รูปแบบและระดับความรุนแรงของปัญหาที่เกิดขึ้นมีทั้งที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกันตามวัยของผู้เรียนซึ่งกำลังเป็นปัญหาวิกฤติปัญหาหนึ่งของสังคมไทย ดังที่ปรากฏข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับนักเรียนตีกันถึงขั้นใช้อาวุธร้ายเข้าทำร้ายกัน กลายเป็นเหตุการณ์ที่สามารถพบเห็นได้เกือบทุกวัน การใช้ความรุนแรงในหมู่เยาวชนของชาติ เกิดขึ้นกับทั้งเพศหญิงและเพศชาย ปัญหาความรุนแรงดังกล่าวนี้เกิดขึ้นจากพื้นฐานของความขัดแย้งที่ขยายเพิ่มขึ้นกลายเป็นความรุนแรงจนเกิดความเสียหายในชีวิตและทรัพย์สินตามมา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) สอดคล้องกับ กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ (2549) ที่กล่าวไว้ว่า จากสภาพปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้น ในสถานศึกษาและแนวโน้มความรุนแรงที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้กระทำที่ทวีมากขึ้นอย่างน่าเป็นห่วงทำให้สังคมไทยมีความจำเป็นที่จะต้องพยายามหาทางออก ร่วมกันในเรื่องนี้อย่างจริงจัง แม้จะมีกระบวนการยุติธรรมเป็นกลไกของรัฐในการจัดการกับปัญหาพฤติกรรมรุนแรงที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายแต่กระบวนการยุติธรรมในรูปแบบปัจจุบันก็ยังมีข้อจำกัดที่เน้นการตั้งรับปัญหามากเกินไปกระบวนการยุติธรรมจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับปัญหาความขัดแย้งก็ต่อเมื่อได้มีการกระทำผิดกฎหมายแล้วเท่านั้น โดยกระบวนการยุติธรรมมีวัตถุประสงค์ที่จะใช้กระบวนการในการลงโทษผู้กระทำความผิดเพื่อหวังผล

ในการปรับพฤติกรรมให้กลับตัวเป็นคนดี ซึ่งกระบวนการยุติธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับเยาวชนนอกจากจะไม่สามารถแก้ปัญหาของเด็กที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วยังมีจุดอ่อนอย่างมากในการส่งสัญญาณต่อสังคมในเชิงการป้องกันการเกิดปัญหาในอนาคต

สถานการณ์และปัญหาเยาวชนในสังคมไทยนับว่ามีความซับซ้อน และรุนแรงมากขึ้นซึ่งส่วนหนึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการได้รับการหลอมนอกจากบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ไม่พึงประสงค์ ส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ล่อแหลมต่อการกระทำผิดกฎหมายและศีลธรรมอันดีงาม เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การมีค่านิยมในการบริโภคสินค้าราคาแพงโดยที่ยังไม่สามารถหารายได้ด้วยตัวเอง การเสพและดื่มของมีนเมา การเที่ยวกลางคืนตามสถานเริงรมย์และสถานบันเทิง การมั่วสุมเล่นการพนันและเกมคอมพิวเตอร์ การทะเลาะวิวาท ตลอดจนการใช้ความรุนแรง แม้แต่เด็กและเยาวชนซึ่งเป็นนักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษาของรัฐและเอกชนเองก็ยังได้รับอันตรายจากอุบัติเหตุและความไม่ปลอดภัยทั้ง จากภายในและภายนอกสถานศึกษาจนบางครั้งถึงกับเสียชีวิตหรือพิการเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ซึ่งสอดคล้องกับผลสรุปการโหวต “ปัญหานักเรียน-นักศึกษาตีกัน” ที่ดำเนินการโดยรายการเรื่องเล่า-เสาร์อาทิตย์ ทางไทยทีวีสีช่อง 3 (2553) พบว่า ปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น ร้อยละ92.19 และเหมือนเดิมร้อยละ07.81

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2550) กล่าวว่า รูปแบบความรุนแรงที่เด็กเยาวชนที่เป็นนักเรียนได้รับ เช่น

- 1) ความรุนแรงจากการใช้กำลัง เช่น เพื่อนนักเรียน ด้วยกันทำร้ายด้วยกำลังและใช้อาวุธ หรือโดนครูทำโทษเกินขอบเขต
- 2) ความรุนแรงจากการใช้วาจาดูหมิ่น เช่น เพื่อนนักเรียนด้วยกันใช้คำพูดเหยียดหยามถึง ภูมิหลังของครอบครัวหรือ นำเอาปมด้อยทางร่างกายขึ้นมาล้อเลียน
- 3) ความรุนแรงในการข่มเหงทางเพศ เช่น นักเรียนหญิงโดยเพื่อนชายล่วงละเมิดทางเพศหรือหลอกให้มีเพศสัมพันธ์โดยตนเองไม่ยินยอมด้วย เหล่านี้ เป็นต้น

ในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงในสถานศึกษาหลายครั้ง ซึ่งเป็นทั้ง ความรุนแรงที่เกิดขึ้น ระหว่างนักเรียนด้วยกัน อาทิ การทำร้ายร่างกาย การตั้งแก๊งข่มขู่เพื่อน และความรุนแรงระหว่างครูกับนักเรียน อาทิ ทำโทษนักเรียนด้วยความรุนแรง และทำร้ายจิตใจผ่านคำพูดที่ไม่เหมาะสม ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากหลายฝ่ายต้องการหาทางยุติหากจะกล่าวถึงสาเหตุของความรุนแรงในสถานศึกษา มีด้วยกัน 2 สาเหตุหลัก คือ สาเหตุเด็กก่อความรุนแรง :ครอบครัว เกม สื่อมวลชน ผู้เรียนที่ก่อปัญหาความรุนแรงหรือกระทำผิด ส่วนใหญ่จะมาจากครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น ครอบครัวเลี้ยงดูแบบลงโทษและแบบเผด็จการครอบครัวที่มีความขัดแย้ง ซึ่งจะทำให้เด็กจะเครียด มองโลกแง่ร้าย ก้าวร้าว ฯลฯ นอกจากนี้ เกมคอมพิวเตอร์และสื่อมวลชนยังเป็นปัจจัยสำคัญ ข้อมูลจากโครงการ Child Watch สถาบันรามจิตติ (2552) สสำรวจพฤติกรรมเยาวชนไทยพบว่า เด็กในโรงเรียนร้อยละ 10 หรือ ประมาณ 7 แสนคน มีพฤติกรรมก่อความรุนแรง ตั้งตัวเป็นแก๊งข่มขู่ทำร้ายเพื่อน ส่วนหนึ่งมาจากเกมคอมพิวเตอร์ ละคร และภาพยนตร์ที่มีเนื้อหารุนแรงและสาเหตุครูใช้ความรุนแรงกับเด็ก : ปัญหาอารมณ์จิตใจ ขาดทักษะการแก้ปัญหา อำนาจนิยม ศูนย์พิทักษ์สิทธิ

เด็ก ได้วิเคราะห์สาเหตุที่ครูใช้วิธีทำโทษนักเรียนด้วยความรุนแรงว่า มาจาก 2 สาเหตุ คือ สาเหตุแรก ครูมีความผิดปกติด้านจิตใจและอารมณ์เมื่อครูเกิดความเครียดจากปัญหาส่วนตัว จะระบายสู่เด็กผ่านการลงโทษ สาเหตุที่สอง ครูขาดทักษะการจัดการปัญหาผู้เรียน ครูจำนวนมากเชื่อว่าวิธีลงโทษด้วยการตีเป็นวิธีที่ได้ผล นอกจากนี้ครูมักไม่ฟังเหตุผลของเด็ก ซึ่งผู้ที่ทำงานด้านเด็กมองว่าโรงเรียน ส่วนใหญ่มีโครงสร้างแบบอำนาจนิยมและการบริหารแบบแนวดิ่ง ประกอบกับการเรียนการสอนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูกับนักเรียนน้อย จึงอาจเป็นสาเหตุประการหนึ่งทำให้ครูขาดทักษะ การฟัง

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546) เพราะเป็นหน่วยงานปฏิบัติ มีภารกิจหลักคือ การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายตามหลักสูตรต้องอาศัยการบริหารงานโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป

งานกิจการนักเรียนโดยเฉพาะด้านงานปกครอง และระเบียบวินัยนักเรียนซึ่งเป็นการดูแลส่งเสริมพัฒนา ควบคุม และแก้ไขความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน และส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม จึงเป็นงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดขึ้น เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปกติในสถานศึกษา โดยให้ผู้เรียนได้สมัครใจร่วม เพื่อได้รับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม พละนาถัยความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขให้ดำรงส่งเสริมเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทยความเป็นเอกราชและความมั่นคงของชาติ อันเป็นคุณสมบัติของบุคคลที่มีคุณภาพอันเป็นที่ประสงค์ของสังคม เสริมสร้างประสบการณ์ต่างๆ ให้กับผู้เรียนนอกเหนือจากการเรียนรู้ในห้องเรียนโดยตรง การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังนั้น จะเห็นได้ว่างานกิจการนักเรียน ด้านงานปกครองและระเบียบวินัยนักเรียนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพราะจะช่วยเสริมนักเรียนได้รับการพัฒนาในทุกๆด้าน ทั้งทางร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข

โดยปกติแล้ว เมื่อเกิดกรณีขัดแย้งหรือความรุนแรงขึ้น ภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูที่ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมาย จะเป็นผู้แก้ไขกรณีความรุนแรงนั้น อาทิ ถ้าครูหรือบุคลากรกรขัดแย้งกัน หลายกรณีผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูที่ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมาย ก็จะเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ แต่ก็มีหลายกรณีที่ความความรุนแรงเหล่านั้นยุติลงได้ก่อนถึงมือผู้บริหารโดยการสมยอมของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย แม้จะมีกรณีความรุนแรงเกิดขึ้นจริงในสถานศึกษา แต่กรณีความรุนแรงเหล่านี้มักไม่ค่อยจะถูกบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เกิดขึ้นแล้วก็ยุติไปตามเงื่อนไขของกาลเวลา แต่ถ้ากรณีความรุนแรงเกิดขึ้นระหว่างนักเรียนด้วยกัน ครูประจำชั้นหรือครูผู้สอนหรือครูที่เห็นเหตุการณ์ก็จะทำหน้าที่ระงับและแก้ไขความรุนแรงนั้น

นอกจากนี้ ในกรณีความรุนแรงของนักเรียนนั้น พบว่า สถานศึกษาจำนวนมากมอบภาระรับผิดชอบเรื่องนี้ให้แก่ฝ่ายกิจการนักเรียน สถานศึกษาหลายแห่ง ส่งเสริมให้คณาจารย์ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในกระบวนการนี้ในรูปแบบของโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งนี้โดยมีครูเป็นผู้นำดำเนินการหลัก

มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นองค์การทางการศึกษาของนักบวชชายคณะเซนต์คาเบรียลในนิกายโรมันคาทอลิกที่มีพันธกิจหลักคือ “จัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชน”(แผนยุทธศาสตร์มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ระยะ 6 ปี พ.ศ. 2553-2558) ปัจจุบันมีโรงเรียนหรือสถานศึกษาในความดูแลจำนวน 17 แห่ง โดยมีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 14 แห่ง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ 2 แห่งและจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำนวน 1 แห่ง โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยมีโครงสร้างในด้านการดูแล ส่งเสริมพัฒนา ควบคุมและแก้ไขความประพฤติของนักเรียนแตกต่างกันในแต่ละโรงเรียน โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1) รวมงานปกครองและงานกิจกรรมเข้าไว้ด้วยกันมีชื่อเรียกว่า “ฝ่ายกิจการนักเรียน” ซึ่งในโครงสร้างนี้จะมีหัวหน้าแผนกปกครองและหัวหน้าแผนกกิจกรรมเป็นผู้บริหารจัดการขอข่างานที่รับผิดชอบโดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการกำกับติดตามการบริหารงานของแต่ละแผนก โรงเรียนที่มีโครงสร้างการบริหารงานฝ่ายกิจการนักเรียน มีจำนวน 10 โรงเรียน (รวมโรงเรียนที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนอัสสัมชัญพานิชยการและโรงเรียนอัสสัมชัญเทคนิคนครพนม)

2) แยกทั้ง 2 งานออกจากกันเป็นฝ่ายปกครองและฝ่ายกิจกรรม โดยโรงเรียนที่มีโครงสร้างการบริหารงานเป็นฝ่ายปกครองและฝ่ายกิจกรรม มีจำนวน 6 โรงเรียน

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้นจึงเป็นที่มาของการทำวิจัยเรื่องนี้ เพื่อต้องการศึกษาว่าสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร สภาพที่เหมาะสมควรจะเป็นเป็นอย่างไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยและโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

2. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนในเครือมูลนิธิ คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ผู้ให้ข้อมูล และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่จะศึกษา ได้แก่ โรงเรียนสังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 14 โรงเรียน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจกรรม รวม 20 คน

ผู้ร่วมบริหาร ได้แก่ หัวหน้าแผนกปกครองและหัวหน้าแผนกกิจกรรม รวม 39 คน

หัวหน้าระดับชั้น ได้แก่ หัวหน้าสายชั้น รวม 141 คน

รวมทั้งหมด 200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม การสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

1. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และคำถามปลายเปิด (Open-ended) จำนวน 1 ชุดคำถาม มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย มีลักษณะเป็นแบบตรวจมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open ended)

2. การสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัย แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมขอบเขตที่กำหนดในกรอบแนวคิด

4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจปรับและแก้ไข

5. นำแบบสอบถามมาปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จัดพิมพ์ แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์พร้อมนำไปใช้กับประชากรจริง

สถิติที่ใช้การวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหาจากคำถามปลายเปิดและการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างจากผู้บริหาร

การเก็บรวบรวมข้อมูล 1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากฝ่ายภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา สาขการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย โดยแนบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษาไปพร้อมหนังสือนี้

3. ผู้วิจัยติดตามผลการดำเนินงาน โดยติดต่อผู้ที่รับผิดชอบของแต่ละโรงเรียนทางโทรศัพท์ หลังจากส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปแล้ว 10 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและและผู้ร่วมบริหาร วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของบริหารงานกิจการนักเรียนของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และข้อมูลดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index modified : PNI modified) ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของบริหารงานกิจการนักเรียนของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เนื้อหาจากคำถามปลายเปิด โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

2. การสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

แจกแจงความถี่ วิเคราะห์เนื้อหา แยกประเภทและสร้างข้อสรุป

3. นำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้มาสรุปผลและนำเสนอแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 200 คน เป็นเพศหญิง 105 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 และเพศชาย 95 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50

ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างอันดับแรก คือ อายุ 50 ปีขึ้นไป รองลงมา คือ อายุระหว่าง 40-49 ปี และอายุระหว่าง 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.00, 31.50 และ 12.00 ตามลำดับ

ตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็น ผู้บริหาร ร้อยละ 10 ผู้ร่วมบริหาร ร้อยละ 19.50 และหัวหน้าระดับชั้น ร้อยละ 70.50

การศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 62.00 ระดับปริญญาโท ร้อยละ 38.00
ระยะเวลาทำงานในสถานศึกษาปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง อันดับแรกคือ มากกว่า 16 ปีขึ้นไป รองลงมา
คือ 11-15 ปี และ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.50, 31.50 และ 8.00 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นใน การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยมีสภาพปัจจุบันในการ
บริหารงานกิจการนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับสูง และมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานกิจการนักเรียน
ภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่ง
ประเทศไทย ที่อยู่ในระดับสูงอันดับแรกคือ ด้านที่ 2 งานส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย รองลงมาคือ ด้านที่ 7
งานสัมพันธ์ชุมชน และสภาพปัจจุบันในการบริหารงานกิจการนักเรียน ต่ำที่สุดคือ ด้านที่ 3 งานสถานักเรียน
และด้านที่ 4 งานลูกเสือ / งานรักษาดินแดน

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่ง
ประเทศไทย อยู่ในระดับสูงอันดับแรกคือ ด้านที่ 2 งานส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย รองลงมาคือ ด้านที่ 2 งาน
ระดับชั้น และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานกิจการนักเรียน ต่ำที่สุดคือ ด้านที่ 3 งานสถานักเรียน และ
ด้านที่ 4 งานลูกเสือ / งานรักษาดินแดน

การลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นพบว่าโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่ง
ประเทศไทยมีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียน ลำดับแรกคือ ด้านที่ 1 งานระดับชั้น
รองลงมามี 3 งาน ที่มีความต้องการจำเป็นเท่ากัน คือ ด้านที่ 2 งานส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย, ด้านที่ 3 งาน
สถานักเรียน, ด้านที่ 4 งานลูกเสือ / งานรักษาดินแดน ส่วนความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการ
นักเรียน ลำดับสุดท้ายมี 2 งานคือ ด้านที่ 6 งานดนตรี ด้านที่ 7 งานสัมพันธ์ชุมชน

ตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในเครือมูลนิธิ คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย
ไทย จากผลการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น จากข้อที่มีค่าความสำคัญของความต้องการ
จำเป็นมากที่สุดประกอบกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าความต้องการจำเป็น ซึ่งได้แนวทางการบริหารงาน
กิจการนักเรียน 7 ด้าน แบ่งเป็น 19 แนวทางปฏิบัติตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านงานระดับชั้น มี 2 แนวทางปฏิบัติ คือ

1.1 ส่งเสริมครูเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือและดำเนินการประสานกับหน่วยงาน ต่าง ๆ
ภายในโรงเรียนด้านประชาสัมพันธ์ข้อมูลสารสนเทศ และเอกสารต่างๆ

1.2 ส่งเสริมให้มีการนำผลการประเมินการดำเนินโครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ ไปใช้ในการ
การปรับปรุงงานและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2. ด้านงานส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย มี 3 แนวทางปฏิบัติ คือ
 - 2.1 จัดให้มีการดำเนินการพิจารณาระเบียบวินัยของนักเรียนให้เป็นไปตามคู่มือนักเรียน
 - 2.2 ส่งเสริมให้มีการนำผลการประเมินไปใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงงานกิจกรรมนักเรียน
 - 2.3 ส่งเสริมให้มีการดำเนินการจัดอบรมผู้นำนักเรียนตามจิตราตรมณัของท่านักบุญหลุยส์ มารี กิริยอง เดอ มงฟอร์ต ผู้ก่อตั้งภราดาคณะเซนต์คาเบรียล
3. ด้านงานสถานักเรียน มี 2 แนวทางปฏิบัติ คือ
 - 3.1 ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมสภาสัจญรของสถานักเรียนโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย
 - 3.2 ส่งเสริมให้มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงงานสถานักเรียนให้ทันต่อยุคสมัยและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. ด้านงานลูกเสือ / งานรักษาดินแดน มี 3 แนวทางปฏิบัติ คือ
 - 4.1 ส่งเสริมให้มีการวางแผนการดำเนินการจัดการเรียนการสอนลูกเสือ / งานรักษาดินแดน
 - 4.2 จัดทำรายงานสรุป ประเมินผล จัดเก็บหลักฐานเอกสารการดำเนินงาน / โครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ
 - 4.3 ส่งเสริมให้มีการนำผลการประเมินโครงการ / กิจกรรมต่างๆ ไปใช้ในการปรับปรุงงานลูกเสือ / งานรักษาดินแดน
5. ด้านงานกีฬา มี 3 แนวทางปฏิบัติ คือ
 - 5.1 ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ให้กับนักเรียนของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย
 - 5.2 ส่งเสริมให้มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงงานโครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ
 - 5.3 จัดทำรายงานสรุป ประเมินผลจัดเก็บหลักฐานเอกสารการดำเนินงาน / โครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ
6. ด้านงานดนตรี มี 3 แนวทางปฏิบัติ คือ
 - 6.1 จัดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านกิจกรรมเกี่ยวกับดนตรี
 - 6.2 จัดทำรายงานสรุป ประเมินผลจัดเก็บหลักฐานเอกสารการดำเนินงาน / โครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ
 - 6.3 ส่งเสริมให้มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงงานโครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ งานดนตรีที่ช่วยเสริมสร้างสุนทรียภาพตามพันธกิจ / คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนของโรงเรียนในเครือฯ
7. ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน มี 3 แนวทางปฏิบัติ คือ
 - 7.1 สนับสนุนให้จัดการประชุมคณะกรรมการสัมพันธ์ชุมชนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

7.2 ส่งเสริมให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านสัมพันธ์ชุมชน

7.3 กำหนดให้ผู้รับผิดชอบมีการวางแผนการดำเนินงานด้านสัมพันธ์ชุมชน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย โดยภาพรวมมีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับสูงและมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับสูงมากในทุกด้าน นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยภาพรวมที่เป็นอันดับ 1 คือ ด้านงานระดับชั้น รองลงมา มี 3 ด้านประกอบไปด้วย ด้านงานส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย, ด้านงานสถานักเรียนและด้านงานลูกเสือ / งานรักษาดินแดน ซึ่งสอดคล้องกับ พนมรส ตุ่นสีโส (2550) ได้ศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนเม็งรายมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สุนันท์ พอดี (2550) ศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี พบว่างานปกครองและงานวินัยนักเรียน ภาพรวมสภาพความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรีที่มีต่อสภาพการบริหารงานกิจการ นักเรียนด้านงานปกครองและวินัยนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านงานระดับชั้น ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้การดำเนินงาน / โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยมีหัวหน้าระดับชั้นรับผิดชอบดูแลสร้างความร่วมมือ อำนวยความสะดวก ประสานงานกับหน่วยงานอื่นในด้านข้อมูลข่าวสาร ผลการวิจัยพบว่าลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในด้านนี้สิ่งที่มีความสำคัญคือการส่งเสริมครูในด้านการให้ความร่วมมือและดำเนินการประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียนทั้งในด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสารสนเทศ และเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนส่งเสริมให้มีการนำผลการประเมินการดำเนินโครงการ / กิจกรรมไปใช้ในการปรับปรุงงานและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับ วรารุช ด้วงน้อย (2541, หน้า 67 – 73) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนปรีณส์ แอลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านระดับชั้น ควรมีการประชุมอบรมนักเรียนในเรื่องระเบียบวินัย ความประพฤติ การดำเนินชีวิตตามสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน และอนาคตควรส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือกันในกลุ่มครู ควรให้ครูและนักเรียนร่วมกันวางนโยบาย เป้าหมาย แนวทางการดำเนินการจัดกิจกรรมที่ตนสังกัด และควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ แล้วนำผลมาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลกับนักเรียน

ด้านงานส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนปฏิบัติตามระเบียบที่ได้กำหนดไว้ในคู่มือนักเรียน เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ วินัย พัฒนรัฐ และคณะ (2543 : 9) ได้ให้ความหมายงานปกครองและวินัยนักเรียนว่า หมายถึง การประพฤติตามกฎ ข้อบังคับ และกติกาต่างๆ ที่กำหนดขึ้น เพื่อให้แนวทางในการปฏิบัติและประพฤติของ

นักเรียนในโรงเรียน เช่น กฎหมาย คำสั่ง คำประกาศ ระเบียบโรงเรียนและสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2542 ข : 21) ให้ความหมายของงานปกครองและวินัยนักเรียนไว้ว่า หมายถึง งานระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อตกลงที่กำหนดขึ้น ในโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติในการดำรงชีวิตร่วมกัน เพื่อให้อยู่อย่างราบรื่น มีความสุข ความสำเร็จ โดยอาศัยการฝึกให้รู้จักปฏิบัติตน รู้จักควบคุมตนเอง ผลการวิจัยพบว่าลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในด้านนี้ โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการดำเนินการจัดอบรมผู้นำนักเรียนตามจิตราวมณ์ของท่านักบุญหลุยส์ มารี กรียอง เดอ มงฟอร์ต ผู้ก่อตั้งภราดาคณะเซนต์คาเบรียล นอกจากนี้ควรจัดให้มีการดำเนินการพิจารณาระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ในคู่มือนักเรียนโดยการทบทวน ปรับปรุงแก้ไขให้เป็นปัจจุบันและกำกับให้เป็นไปตามที่ระบุในคู่มือนักเรียนและส่งเสริมให้มีการนำผลการประเมินไปใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงงานส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย ซึ่งสอดคล้องกับ ประภาพรรณ สุวรรณสุข (2536 : 49) กล่าวไว้ว่า ระบบการบริหารงานปกครองและระเบียบวินัยนักเรียนจะส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนนั้น โรงเรียนควรดำเนินดังต่อไปนี้ ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวินัยที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ กำหนดระเบียบวินัยของโรงเรียนได้บางส่วนที่จำเป็น ซึ่งการกำหนดนี้จะต้องกำหนดรายละเอียดให้สอดคล้องกับระเบียบวินัย ที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ด้วย การกำหนดระเบียบวินัยของโรงเรียนนั้น อาจมาจากข้อคิดเห็นของครูผู้สอน ครูแนะแนว หรือนักเรียนเอง และผู้บริหารประสานความคิดเห็นเหล่านั้น ให้มีหลักเกณฑ์ถูกต้อง แจ่มรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวินัยของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้แล้วนั้น ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปดำเนินการ ควบคุมดูแลนักเรียน เพื่อปฏิบัติตามระเบียบวินัยนั้นอย่างเคร่งครัด ผู้บริหารและคณะครู ควรเป็นแบบอย่างที่ดี ในการรักษาวินัยตามที่กำหนดไว้ ผู้บริหารและคณะครูควรรู้จักวิธีการที่จะทำให้บุคลากรในโรงเรียน ทั้งฝ่ายดำเนินการและฝ่ายปฏิบัติตามระเบียบวินัย คือ นักเรียน ได้รักษาระเบียบวินัยที่ได้กำหนดไว้นั้น อย่างเต็มใจ

ด้านงานสภานักเรียน เป็นงานส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้การทำงานโดยยึดหลักประชาธิปไตยส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยการสนับสนุนให้นักเรียนมีประสบการณ์การทำงานร่วมกันทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พนมรส ตุ่นสีใส (2550) ได้ศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนเม็งรายมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ควรให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการผลการวิจัยพบว่าลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในด้านนี้ โรงเรียนต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือมูลนิธิฯ โดยจัดให้มีกิจกรรมสภาสัจจของสภานักเรียนโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เพื่อสร้างความคุ้นเคยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งการจัดกิจกรรมดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องมีการวางแผนงาน งบประมาณร่วมกันและดำเนินตามแผนงานที่กำหนดไว้ สุดท้ายควรมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงงานสภานักเรียนให้ทันต่อยุคสมัยและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ด้านงานลูกเสือ / งานรักษาดินแดนเป็นงานด้านการจัดการเรียนการสอนลูกเสือและรักษาดินแดนเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้นำ มีจิตอาสา เสียสละและมีวินัยของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถปรับตัวในการใช้ชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2542 ข : 21) ให้

ความหมายของงานปกครองไว้ว่า หมายถึง งานระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อตกลงที่กำหนดขึ้นในโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติในการดำรงชีวิตร่วมกัน เพื่อให้อยู่อย่างราบรื่น มีความสุข ความสำเร็จ โดยอาศัยการฝึกให้รู้จักปฏิบัติตน รู้จักควบคุมตนเอง ผลการวิจัยพบว่าลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในด้านนี้ ผู้ที่รับผิดชอบควรมีการส่งเสริมให้มีการนำผลการประเมินโครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ ไปใช้ในการปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจังจึงมีการจัดทำรายงานสรุป ประเมินผล จัดเก็บหลักฐานเอกสารการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการวางแผนการดำเนินการจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

ด้านงานกีฬา เป็นงานด้านการดำเนินการจัดกีฬาทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน ตลอดจนการจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ให้กับทั้งบุคลากรและนักเรียนของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่าลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในด้านนี้ ผู้ที่รับผิดชอบควรมีการส่งเสริมให้มีการนำผลการประเมินโครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ ไปใช้ในการปรับปรุงงานกีฬาอย่างจริงจัง มีการจัดทำรายงานสรุป ประเมินผลจัดเก็บหลักฐานเอกสารการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ตลอดจนส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ให้กับนักเรียนของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับขอบข่ายงานการบริหารงานกิจการนักเรียนของ กิติมา ปรีดีติลล (2532: 167-168) กล่าวไว้ว่า การบริหารกิจการนักเรียนแบ่งออกเป็น 4 ข้อ ซึ่งข้อสำคัญอยู่ในข้อที่ 4 การจัดกิจกรรมนักเรียนที่สำคัญที่สุด คือ การกีฬา

ด้านงานดนตรี เป็นการดำเนินงานด้านกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนรวมถึงส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี ผลการวิจัยพบว่าลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในด้านนี้ ผู้ที่รับผิดชอบควรมีการส่งเสริมให้มีการนำผลการประเมินโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ไปใช้ในการปรับปรุงงานงานดนตรีที่ช่วยเสริมสร้างสุนทรียภาพตามพันธกิจและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยอย่างจริงจัง และมีการจัดทำรายงานสรุป ประเมินผลจัดเก็บหลักฐานเอกสารการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับการบริหารกิจการนักเรียนของ กิติมา ปรีดีติลล (2532 : 167 – 168) กล่าวไว้ว่า การบริหารกิจการนักเรียนแบ่งออกเป็น 4 ข้อ ซึ่งข้อสำคัญอยู่ในข้อที่ 4 การจัดกิจกรรมนักเรียนที่สำคัญที่สุด คือ การแสดงละครและดนตรี

ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน เป็นการดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนบริเวณโดยรอบ ผลการวิจัยพบว่าลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในด้านนี้ ผู้ที่รับผิดชอบควรมีการจัดการประชุมคณะกรรมการสัมพันธ์ชุมชนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อสร้างความร่วมมือ ความเข้าใจระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านสัมพันธ์ชุมชนอย่างชัดเจน และการดำเนินการเกี่ยวกับงานสัมพันธ์ชุมชนจะต้องมีการวางแผนการดำเนินงานโดยผู้ที่รับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับขอบข่ายงานบริหารกิจการนักเรียนของ Phillip S. Tripp (1970: 74-76) กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียนไว้ 4 ด้าน ซึ่งที่สำคัญที่สุดอยู่ในข้อที่ 3 คือ ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร ในเรื่องของกิจกรรมสัมพันธ์กับชุมชน

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากการศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและหน่วยงานต้นสังกัดอย่างมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยควรมีการกำหนดนโยบายการบริหารงานกิจการนักเรียนในด้านงานระดับชั้นให้มีความชัดเจน ทั้งในด้านโครงสร้าง ผู้รับผิดชอบและภาระงาน รวมทั้งตอบสนองความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมากขึ้น เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ด้านงานระดับชั้นมีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับสูงมากเป็นอันดับแรก

2. ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยและสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกัน ควรนำผลการวิจัยและลำดับความสำคัญในการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยในด้านที่ควรได้รับการพัฒนา มากำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนของสถานศึกษา ซึ่งลำดับแรกคือ ด้านงานระดับชั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเกิดความร่วมมือในการดำเนินการประสานทั้งในระดับชั้นและหน่วยงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียนในด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสารสนเทศ และเอกสารต่างๆ ตลอดจนส่งเสริมให้มีการนำผลการประเมินการดำเนินการ / กิจกรรมไปใช้ในการปรับปรุงงานและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อีกทั้งปลูกฝังให้ครูเกิดความทุ่มเท เสียสละ อุทิศตนในการทำงานตามจิตตารมณ์ของท่านนักบุญหลุยส์ มารี กรีญอง เดอ มงฟอร์ต ผู้ก่อตั้งภราดาคณะเซนต์คาเบรียล

2.1 ด้านงานส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการดำเนินการจัดอบรมผู้นำนักเรียนตามจิตตารมณ์ของท่านนักบุญหลุยส์ มารี กรีญอง เดอ มงฟอร์ต ผู้ก่อตั้งภราดาคณะเซนต์คาเบรียล นอกจากนี้ควรจัดให้มีการดำเนินการพิจารณาระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ในคู่มือนักเรียนโดยการทบทวน ปรับปรุงแก้ไขให้เป็นปัจจุบันและกำกับให้เป็นไปตามที่ระบุในคู่มือนักเรียนและส่งเสริมให้มีการนำผลการประเมินไปใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงงานส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย

2.2 ด้านงานสถานักเรียน โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้การทำงานโดยยึดหลักประชาธิปไตยโดยเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พนมรส ตุ่นสีใส (2550) ได้ศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนเม็งรายมหาวิทยาลัยรามคำแหงเมือง จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ควรให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การสนับสนุนให้นักเรียนมีประสบการณ์การทำงานร่วมกันทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน นอกจากนี้โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมสภาสัจจของสถานักเรียนร่วมกันของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เพื่อสร้างความคุ้นเคยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

2.3 ด้านงานลูกเสือ / งานรักษาดินแดน ผู้รับผิดชอบควรสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การมีจิตอาสา ความเสียสละและมีวินัยของนักเรียน ปลูกฝังให้นักเรียนมี

ความทุ่มเท เสียสละ อุทิศตนตามจิตตารมณ์ของท่านนักบุญหลุยส์ มารี กรีญอง เดอ มงฟอร์ต ผู้ก่อสร้าง
ภราดาคณะเซนต์คาเบรียล เพื่อให้นักเรียนสามารถปรับตัวในการใช้ชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการการศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในเครือ
มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยแยกการศึกษาใน
ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาออกจากกันเนื่องจากวัยของนักเรียนมีความแตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อวิธี
ปฏิบัติในการดำเนินการด้านการบริหารกิจการนักเรียนที่มีความแตกต่างกันตามไปด้วย เพื่อให้ได้แนวทางที่
เหมาะสมและสามารถนำมาปรับใช้ให้เกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริง

2. ควรมีการศึกษาวิจัยต่อยอดเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยพิจารณาจากขนาด
และบริบทของสถานศึกษา สภาพภูมิศาสตร์และที่ตั้ง เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สะท้อนความเป็นจริง อันจะส่งผล
ต่อการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

3. ควรมีการศึกษาวิจัยต่อยอดเกี่ยวกับการนำแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนทั้ง 7 ด้าน 19
แนวทางปฏิบัติ ไปใช้รวมทั้งติดตามประเมินผลการนำไปใช้ ในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่ง
ประเทศไทยต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมวิชาการ. (2542). *การอบรมการศึกษาศัภษาของเด็กรไทย*. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ.

กิตติพงษ์ กิตยารักษ์. (2549). *การแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยวิธีสมานฉันท์: จากกระบวนการยุติธรรมสู่*

โรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: กรมคุมประพฤติ.

กิตติมา ปรีดีดิลก. (2532). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรา

พิพัฒน์.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). *ลดการใช้ความรุนแรงในสถานศึกษา* สืบค้นจาก

<http://www.kriengsak.com/index.php?components=content> ไทยทีวีสีช่อง 3. (2553).

รายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ สืบค้นจาก<https://www.youtube.com/watch?v=lsVeG7jvu28>

นพดล นพคุณ. (2543). *แนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่*

สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการ

บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ประภาพรรณ สุวรรณสุข. (2536). บทบาทของผู้บริหารในการทำให้นักเรียนอยู่ในระเบียบวินัย. เอกสารการ
สอนชุดวิชาการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พนมรส ตุ่นสีใส. (2550). การบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนเม็งรายมหาราชวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัด
เชียงราย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงราย.
- มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย. (2552). แผนยุทธศาสตร์มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย
ไทย ระยะ 6 ปี (พ.ศ. 2553-2558). กรุงเทพมหานคร: แพลน พรินติ้ง.
- วรารุช ตังน้อย. (2541). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนพรินส์รอยแยลส์
วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วินัย พัฒนรัฐ และคณะ. (2543). แบบเรียนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ.
- สถาบันรามจิตติ. (2552). โครงการ Child Watch Thai สืบค้นจาก http://www.childwatchthai.org/projects.php?year_basic=1.
- สุนันท์ พอดี . (2550). สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา ในช่วงแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา
แห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ฉบับสรุป. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Tripp, A. (1970). Organization for student personnel administration. In A.S. Knowles (Ed.),
Handbook of College and University Administration: Academic (pp.74-76). New York:
McGraw-Hill.